

ШЪРУД АНДЕРСЪН СЕИТБА

Превод от английски: Ани Друмева, 1984

chitanka.info

Селяните, които идват да търгуват в нашия град, са част от живота на града. Най-големият пазар е в събота. Много от децата им се учат в градската гимназия.

Такъв е и случаят с Хач Хъчинсън. Макар че неговата ферма, на около три мили от града, е малка, тя е известна като една от най-добре поддържаните и най-добре обработваните в целия наш район. Хач е дребен, кокалест старец. Имението му се намира на Скрач Гравъл Роуд, а натам са все мизерно поддържани стопанства.

Фермата на Хач се откроява. Малката дървена къща е винаги боядисана, стъблата на овошките са варосани, оборът и сайвантът са в добро състояние, а нивите му винаги имат изряден вид.

Хач е на около седемдесет години. Той доста късно навлезе в живота. Баща му, на когото беше преди тази ферма, участва в Гражданската война и се върна у дома тежко ранен, така че, макар да живя дълго след войната, не можеше да работи. Хач беше единствен син, остана вкъщи и се грижеше за стопанството, докато баща му умря. По-късно, когато наближи петдесетте, той се ожени за една учителка на четиридесет и им се роди син. Учителката беше дребна като Хач. След сватбата и двамата останаха верни на земята. Като че ли селският живот им прилегна, както на някои хора прилягат дрехите, които носят. Забелязал съм нещо общо у хората, които са сполучили в женитбата. Постепенно те започват все повече и повече да си приличат. Дори стават еднакви.

Единственият им син Уил Хъчинсън беше дребно, но необикновено яко момче. Учеше в гимназията на нашия град и участваше в нашия бейзболен отбор. Беше винаги весел, закачлив, пъргав и любимец на всички.

Още като малко момче той започна да прави забавни малки рисунки. Имаше дарба. Рисуваше риби, прасета и крави и те приличаха на хората, които познавахме. Никога преди това не съм предполагал, че хората могат толкова много да приличат на крави или коне, на прасета или риби.

Като завърши градската гимназия, Уил замина за Чикаго, където живееше братовчед на майка му, и се записа в Художествения институт. В Чикаго учеше и друг младеж от нашия град. Всъщност той замина две години преди Уил. Името му е Хал Уейман и беше студент

в университета. След като завърши, се върна тук и стана директор на нашата гимназия.

Преди това Хал и Уил Хъчинсън не бяха близки приятели. Хал беше няколко години по-голям от Уил, но в Чикаго те се сприятелили, ходели заедно на театър и както по-късно ми разказваше Хал, двамата често разговаряли надълго и широко.

От Хал разбрах, че в Чикаго, също както тук, Уил веднага станал известен. Той беше хубаво момче и момичетата от Художествения институт го харесвали, а честността му го направила популярен сред младите колеги.

Хал ми разказа, че почти всяка вечер Уил ходел някъде на гости и скоро започнал да продава някои от своите забавни малки рисунки и да печели. Използвали ги за реклама и му плащали добре.

Дори започнал да изпраща пари въщи. След като Хал се върна, той доста често отиваше в имението на Хъчинсънови, за да види майката и бащата на Уил. Пеш или с кола, следобед или в някоя лятна вечер, той отиваше там, за да поседи с тях. Разговорът се въртял все около Уил.

Хал разказваше, че е трогателно колко много бащата и майката разчитат на единствения си син, колко много говорят за него, как мечтаят за неговото бъдеще. Те нямаха навика да общуват много-много с хората от града, нито пък със съседите си. Хал казваше, че били от ония, които непрекъснато работят, от зори до късна вечер, дори през лунните нощи, и след като дребната старица приготвяла вечерята, двамата излизали на полето и продължавали да работят.

По това време Хач наближаваше седемдесетте, а жена му ще да е била десетина години по-млада. Хал разказваше, че когато и да отидел във фермата, те веднага оставяли работата си, идвали да поседят с него. Случвало се да работят заедно на някоя нива, но щом го видели да идва, тичали към него. Били получили писмо от Уил. Той пишел всяка седмица.

Дребната стара майка тичала зад бащата. „Имаме ново писмо, мистър Уейман!“, викал Хач, а след него жена му, останала без дъх, повтаряла: „Мистър Уейман, имаме писмо!“

Веднага донасяла писмото и го прочитала на глас. Хал казваше, че писмата били винаги възхитителни. Уил ги изпъстрял с дребни скици. Това били забавни рисунки на хора, с които той е бил или които

е виждал, потоците коли на Мичиган авеню в Чикаго, полицаи на улична пресечка, млади стенографи, забързани към някое учреждение. Старците не били ходили в голям град и били любопитни и жадни. Искали Хал да им обяснява рисунките и той казваше, че двамата приличали на малки деца, които искали да научат всяка подробност, която Хал може да си спомни за живота на техния син в големия град. Той винаги ги уговарял да му отидат на гости и прекарвали заедно часове в разговори за това.

„Разбира се — казвал Хач, — не можем да отидем. Как ще можем?“ — продължавал той. От малък живеел в тази ферма. Когато поотраснал, баща му бил инвалид и той трябвало да върти работата. А работата в една ферма, ако се върши както трябва, е много напрегната. През цялото време трябва да се бориш с бурените. А има и добитък, за който трябва да се грижиш. „Кой ще дои кравите ни?“ — питал Хач. Мисълта, че някой друг освен него и жена му може да се докосне до Хъчинсъновите крави, го обиждала. Докато е жив, не искал никой друг да оре нивите му, да се грижи за житото, да наглежда обора. Така бил привързан към своята ферма! Хал казваше, че това е нещо, което трудно може да се обясни. Струва ми се, че той разбираше двамата старци.

Беше пролет, малко след полунощ, когато Хал дойде у дома, за да ми съобщи новината. На гарата в нашия град имаше нощен телеграфист и Хал получил телеграма. Всъщност тя била адресирана до Хач Хъчинсън, но телеграфистът я предал на Хал. Уил Хъчинсън бе мъртъв, убит. После се разбра, че бил някъде на гости с други младежи и сигурно се напили. Както и да е, колата се обърнала и Уил Хъчинсън загинал. Телеграфистът помолил Хал да предаде съобщението на Хач и жена му, а Уил ме помоли да го придружа.

Предложих да отидем с моята кола, но Хал отказа. „Да вървим пеш“ — каза Хал. Разбрах, че искаше да отложи момента. Тръгнахме пеш. Беше ранна пролет и аз помня всеки миг от този мълчалив вървеж, помня нежните листенца, които тъкмо-що се появяваха по дърветата, помня малките поточета, които пресичахме, и помня как на лунната светлина водата изглежда като жива. Вървахме бавно, без да говорим, не ни се искаше да вървим нататък.

Най-сетне пристигнахме и Хал се упъти към вратата, а аз останах на пътя. Чух далечен лай на куче. Чух детски плач, който идваше от някаква далечна къща. Струва ми се, че след като стигна до вратата на къщата, Хал постоя неподвижно десетина минути, страхувайки се да почука.

После потропа и ударите на юмрука му по вратата ми се сториха ужасни. Като гърмеж от оръдие. Старият Хач отвори и аз чух как Хал му съобщи. Разбрах какво стана. През целия път от града дотук Хал се опитваше да намери думи, чрез които по някакъв по-деликатен начин да предаде известието на старата двойка, но когато настъпи моментът, не успя да направи това. Той изгърси вестта право в лицето на Хач.

Това беше всичко. Старият Хач не каза нито дума. Вратата беше отворена и той стоеше там, на лунната светлина, облечен в смешно дълга бяла нощница. Хал му каза, вратата се затвори с трясък и Хал остана сам.

Постоя малко, после се върна при мен на шосето. „Да-а-а“, каза той. „Да-а-а“, казах аз. Ние останахме там, гледахме и се ослушвахме. От къщата не се чуваше никакъв шум.

И така може би минаха десетина минути, може би половин час, стояхме мълчаливо, ослушвахме се и гледахме, без да знаем какво да правим, но не можехме и да си тръгнем. „Сега сигурно се мъчат да повярват“, прошепна Хал. Разбрах какво искаше да каже. Двамата старци бяха мислили винаги за своя син с езика на живота, а не с езика на смъртта.

Стояхме, гледахме и се ослушвахме. И изведнъж, след доста време, Хал ме бутна по ръката. „Гледай“, прошепна той. От къщата излязоха двете облечени в бяло фигури и се упътиха към обора. Хач беше орал през деня. Беше изорал и браносал една нива близо до обора.

Двете фигури влязоха в обора и малко след това излязоха. Отидоха на нивата, а Хал и аз се промъкнахме през двора до обора, откъдето можехме да наблюдаваме, без те да ни забележат.

Гледката беше невероятна. Старецът беше извадил от обора ръчна сеялка, а жена му носеше торба с пшеничено зърно и там, на лунната светлина в онази нощ, когато получиха известието, те сееха жито.

Страшно беше — да ти се изправи косата. И двамата бяха по нощници. Те засяваха нивата на редове и идваха близо до сянката на обора, където ние стояхме. На края на всеки ред те приклякаха край оградата един до друг и заставаха безмълвни. Всичкото това ставаше мълчаливо. Тогава за пръв път в живота си разбрах нещо и сега не съм съвсем сигурен, че мога да предам това, което разбрах и почувствах онази нощ — искам да кажа, тогава разбрах какво представлява близостта между някои хора и земята — усетих безмълвния зов на двамата старци към земята, докато сееха зърното в нея. Струваше ми се, че те засяват смъртта, за да може отново да поникне животът. Ето, такова нещо си мислех.

А може би те също са искали нещо от земята. Но каква полза от това? Каквото бяха разбрали те за живота в тяхната нива и за смъртта на техния син, не може лесно да се каже с думи. Зная само, че Хал и аз не можахме дълго да издържим на тази гледка, измъкнахме се обратно и се върнахме в града. Навярно Хач Хъчинсън и жена му бяха намерили онова, което бяха търсили онази нощ, защото Хал ми разказа, че когато на другата сутрин отишъл да ги види и уговори с тях пренасянето на мъртвия им син вкъщи, двамата били необикновено спокойни и според Хал напълно се владеели. Хал смята, че бяха разбрали истината. „Имат си фермата, а освен това и писмата на Уил“, каза Хал.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.